

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiect act normativ

Lege

pentru modificarea și completarea Legii nr. 211/2004 privind unele masuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor, cu modificările și completările ulterioare

Secțiunea a 2 -a

Motivul emiterii actului normativ

1.Descrierea situației actuale

În calitate sa de Stat membru al UE, României îi revine obligația transpunerii Directivei 2012/29/UE de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului (în continuare Directiva), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. 315/57 din 14.11.2012, având ca termen de conformare în ceea ce privește alinierea cadrului normativ intern cu prevederile Directivei, data de **16 noiembrie 2015**, potrivit art. 29 din Directivă.

România se numără printre statele membre ale Uniunii Europene (UE) care au notificat transpunerea parțială a instrumentului în cauză. În prezent, Comisia Europeană (CE) a declanșat procedura de *infringement* împotriva României pentru necomunicarea măsurilor de transpunere, prin scrisoarea de punere în întârziere emisă în luna ianuarie 2016.

În acest context, România a solicitat acordarea unui termen suplimentar pentru conformare și, în acest sens, autoritățile române trebuiau să comunice CE, până la data de 27.05.2016, măsurile de conformare.

Precizăm că, conform legislației actuale a României, majoritatea prevederilor directivei sunt transpuse, excepție făcând art. 8 (*Dreptul de acces la serviciile de sprijinire a victimelor*), 9 (*Sprijinul din partea serviciilor de sprijinire a victimelor*) și 22 (*Evaluarea individuală a victimelor pentru identificarea nevoilor de protecție specifice potrivit tipului de infracțiune*).

Astfel, articolele menționate obligă statele membre a asigura pentru toate victimelor infracțiunilor, posibilitatea de acces, în conformitate cu procedurile interne, la următoarele tipuri de servicii:

- sprijinul emoțional și, dacă este disponibil, cel psihologic;
- informarea, consilierea și sprijinul relevante pentru exercitarea drepturilor care revin victimelor, inclusiv în ceea ce privește accesul la sistemele publice naționale de despăgubire în cazul daunelor penale, precum și cu privire la rolul victimelor în cadrul procedurilor penale, inclusiv pregătirea pentru participarea la proces;
- consiliere privind aspectele financiare și practice subsecvente infracțiunii;
- consiliere cu privire la riscurile de victimizare secundară și repetată sau de intimidare și răzbunare, precum și la prevenirea acestora;
- evaluarea individuală a victimelor pentru identificarea nevoilor de protecție specifice (art. 22) - evaluare promptă și individuală a fiecărei victime pentru a se identifica nevoile de protecție specifice și a se determina dacă și în ce măsură ar putea beneficia de măsuri speciale de protecție în cursul procedurilor penale.

În prezent, unele tipuri de servicii precizate în Directivă nu sunt asigurate pentru nici o categorie de victime (consiliere cu privire la posibilitatea de victimizare secundară, pregătirea pentru participarea la proces, consiliere financiară), alte tipuri de servicii sunt asigurate doar pentru

victimele violenței domestice sau ale traficului de persoane sau pentru victimele minori (consilierea psihologică, evaluarea individuală a victimei, asigurarea de adăposturi).

Astfel, România nu dispune de un sistem care să asigure un cadru adecvat pentru furnizarea tuturor categoriilor de servicii de sprijinire pentru toate victimele infracțiunilor în sensul prevederilor Directivei.

În acest context, pentru acoperirea tuturor categoriilor de servicii necesare pentru sprijinirea tuturor victimelor infracțiunilor în sensul transunerii complete a directivei, este necesară o abordare globală a problemei și nu una sectorială, care să permită configurarea unor servicii de tipul "one stop - shop" pentru victimele infracțiunilor în vederea evitării victimizării secundare și repetate.

Soluția identificată de instituțiile implicate în procesul de transpunere a Directivei 2012/29/UE, și anume Ministerul Justiției, Ministerul Muncii și Justiției Sociale și Ministerul afacerilor Interne, a fost inițierea unui *proiect de lege pentru modificarea și completarea legii speciale, respectiv a Legii nr.211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor.*

Proiectul propune înființarea unor servicii pentru sprijinirea victimelor infracțiunilor în cadrul direcției generale de asistență socială și protecția copilului, la nivel de compartiment cu cel puțin 3 salariați: asistent social, psiholog, consilier juridic, conform art. 8 și art. 9 din Directivă.

S-a avut în vedere necesitatea creării unor servicii de sprijin adecvate pentru victimele infracțiunilor, din perspectiva integrării acestora în categoria de persoane aflate în nevoie și a prerogativelor statale prevăzute prin art. 2 din Legea nr. 292/2011 privind sistemul de asistență socială, de prevenire, limitare sau înlăturare a efectelor temporare ori permanente ale situațiilor care pot genera marginalizarea sau excluderea socială a persoanei ori familiei.

1¹. În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia, se vor specifica doar actele comunitare în cauză, însoțite de elementele de identificare ale acestora

Proiectul de act normativ se referă la transpunerea art. 1 alin. (1), art. 8, art. 9 și art. 22 din Directiva 2012/29/UE de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. 315/57 din 14.11.2012.

2.Schimbări preconizate

Prezentul proiect de act normativ vizează, în principal, următoarele schimbări:

- definirea unor noțiuni terminologice (conform art. 2 din Directivă),
- instituirea principiilor care stau la baza asigurării protecției victimelor infracțiunilor,
- înființarea, organizarea, funcționarea și finanțarea serviciilor pentru sprijinirea victimelor infracțiunilor în cadrul DGASPC (la nivel de compartiment cu cel puțin 3 salariați: asistent social, psiholog, consilier juridic, conform art.8 și 9 din Directivă),
- domeniul de aplicare pentru serviciile de sprijin pentru victimele infracțiunilor în sensul că, acestea se acordă victimelor infracțiunilor săvârșite pe teritoriul României sau dacă infracțiunile au fost săvârșite în afara teritoriului României și victima este cetățean român sau străin care locuiește legal în România
- reglementarea obligației consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, prin direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului, de a crea un Registru special privind victimele infracțiunilor referite serviciilor de specialitate, în care se vor consemna, cel puțin, date privind: identitatea victimei, cel mai recent domiciliu, CNP-ul, date de contact ale acesteia, data nașterii, cetățenia, genul, tipul infracțiunii, serviciile către care a fost referită, data referirii și modalitatea de referire, necesitatea instituirii unor măsuri de protecție specială,

- de a realiza situații/baze de date cu informații despre: victimele infracțiunilor care beneficiază de servicii de sprijin, tipul de servicii de care acestea au beneficiat sau informații privind referirea victimelor către alte instituții abilitate și de a raporta semestrial aceste date către Ministerul Justiției.
- procedura de evaluare individuală a victimelor în scopul identificării nevoilor de protecție specifice, astfel cum prevede art. 22 din Directivă și, inclusiv, a măsurilor speciale din cursul procedurilor penale (cu implicarea organelor de poliție/parchete/instanțe judecătorești), astfel cum se prevede la articolele 23 și 24 din Directivă, datorită vulnerabilității deosebite la victimizare secundară și repetată sau la intimidare și răzbunare.
- reglementarea dreptului de acces al victimelor infracțiunilor, precum și al membrilor familiei acestora, la serviciile de sprijin acordate de către direcțiile generale de asistență socială, precum și modalitățile în care aceste servicii sunt acordate.
- modificarea prevederilor art.14 referitor la asistența juridică gratuită în vederea asigurării coroborării cu prevederile noului Cod penal.
- Serviciile de sprijin acordate victimelor infracțiunilor, nou introduse prin prezentul proiect de lege sunt servicii de informare, consiliere cu privire la riscurile de victimizare secundară sau repetată sau de intimidare și răzbunare, consiliere privind aspectele financiare și practice subsecvente infracțiunii, servicii de inserție/reinserție socială, sprijin emoțional și social în scopul reintegrării sociale, informații și consiliere cu privire la rolul victimei în cadrul procedurilor penale, inclusiv pregătirea pentru participarea la proces, precum și îndrumarea victimei către serviciile medicale, servicii de ocupare, de educație atunci când este cazul.
- Accesul la aceste servicii nu este unul automat, ci se face în funcție de necesitățile concrete ale fiecărei victime în parte, în urma evaluării realizate de serviciile specializate.

1. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 3 - a

Impactul socio - economic al proiectului de act normativ

1.Impact macroeconomic

Nu este cazul.

1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2.Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impactul social

Prezentul proiect de act normativ asigură reglementarea măsurilor necesare pentru sprijinirea victimelor, acestea putând fi realizate numai în condițiile existenței și funcționării unor mecanisme naționale de protecție eficiente și adecvate.

Fenomenul infracționalității generează o povară suplimentară pentru numeroase domenii și sfere ale sistemului social, afectând în mod constant și dramatic dezvoltarea întregii societăți.

Costul social și financiar (sistemul public de sănătate, domeniul ordine publică și siguranță, justiție, sistemul penitenciar, protecția socială și asistență socială, etc.) al lipsei de măsuri adecvate pentru prevenirea și combaterea acestui fenomen afectează, în mod profund, progresul general în dezvoltare, și generează mari pierderi care afectează nu numai generațiile actuale, ci și pe cele viitoare.

Infracționalitatea este larg răspândită în societatea contemporană și adânc înrădăcinată, cu efecte grave și directe asupra sănătății, calității vieții și bunăstării victimelor infracțiunilor, dar și a

famiilor lor. Propunerile de reglementare creează o nouă abordare, centrată pe nevoile victimei infracțiunilor și pe dezvoltarea unor măsuri de sprijin adecvate (consiliere psihologică, asistență socială, consiliere juridică). Noile reglementări vor asigura un răspuns eficient și multidisciplinar al autorităților statului la problematica victimelor infracțiunilor prin: crearea unor servicii adecvate de sprijin, evaluarea și abordarea nevoilor reale și imediate ale victimelor care se confruntă cu astfel de situații, furnizarea de măsuri de sprijin și de asistență.

4. Impactul asupra mediului Nu este cazul.

5. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 4 - a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani	Media pe 4 ani
1	2	3	4
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) impozit pe profit ii) impozit pe venit b) bugete locale: i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) contribuții de asigurări			
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii b) bugete locale: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii			
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat (i) cheltuieli de personal b) bugete locale (i) cheltuieli de personal	+ 3.035,05	+ 6.797,08	+8.050.536 lei
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare			
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare			
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare			

7. Alte informații

Modificările cheltuielilor bugetare necesare în plus pentru asigurarea cheltuielilor de personal, cu impact financiar asupra bugetului local, sunt estimate exclusiv pentru un necesar de 3*47=141 de posturi suplimentare în cadrul celor 47 de DGASPC.

<p>Astfel,</p> <p>Pentru anul 2018: 4305 lei*141 persoane*5 luni=3.035.025 lei;</p> <p>Pentru anul 2019: 4532 lei*141 persoane*12 luni=7.668.144 lei;</p> <p>Pentru anul 2020: 4758 lei*141 persoane*12 luni= 8.050.536 lei;</p> <p>Pentru anul 2021: 4985 lei*141 persoane*12 luni= 8.434.620 lei;</p> <p>Media pentru anii 2018-2021 ani este de 6.797.081 lei.</p> <p>Estimarea cheltuielilor cu salariile s-a realizat pe baza anexei nr.II Sănătate și Asistență Socială, Cap. I, pct.3 și anexei nr .VIII, Cap. II, lit. B din <i>Legea-cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.</i></p>
<p>Secțiunea a 5 - a</p> <p>Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare</p>
<p>1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ</p> <p>a) Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:</p> <p style="padding-left: 20px;">Proiectul de lege vizează modificarea și completarea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legii nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor, cu modificările și completările ulterioare, republicată în Monitorul Oficial nr. 260 din 21 aprilie 2010. - HG nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale, publicată în Monitorul Oficial nr. 834 din 9 noiembrie 2015. - HG nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal, publicată în Monitorul Oficial nr. 920 din 23 noiembrie 2017. <p>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ordinul comun al ministrului justiției, ministrului afacerilor interne și ministrului muncii și justiției sociale privind metodologia de evaluare și intervenție multidisciplinară și interinstituțională în acordarea serviciilor de sprijin și protecție pentru victimele infracțiunilor - ordinul comun al ministrului muncii și justiției sociale și al ministrului justiției pentru aprobarea standardelor minime de calitate în baza cărora se acordă licența de funcționare serviciului pentru sprijinirea victimelor infracțiunilor. <p>1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice:</p> <p>a) impact legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii;</p> <p style="padding-left: 20px;">Nu este cazul.</p> <p>b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante.</p> <p style="padding-left: 20px;">Nu este cazul.</p>
<p>2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare</p> <p>Proiectul asigură transpunerea art. 1 alin. (1), art. 8, art. 9, art. 22 din Directiva 2012/29/UE de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului (Directiva), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. 315/57 din 14.11.2012</p>
<p>3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare</p> <p>Nu este cazul.</p>
<p>4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene</p> <p>Proiectul nu se referă la acest subiect</p>
<p>5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente</p> <p>Proiectul nu se referă la acest subiect</p>
<p>6. Alte informații</p>

Secțiunea a 6 - a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Proiectul nu se referă la acest subiect
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile H.G. nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative. Proiectul de act normativ va fi transmis spre consultare Uniunii Naționale a Consiliilor Județene din România.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile H.G. nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Proiectul nu se referă la acest subiect
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ și Consiliului Economic și Social.
6. Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 7 - a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ Proiectul de act normativ a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr.52/2003 privind transparența în administrația publică, republicată fiind publicat pe site-ul Ministerului Justiției și pe site-ul MMJS.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice: Nu este cazul
3. Alte informații Nu este cazul
Secțiunea a 8 - a
Măsurile de implementare
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente Proiectul nu se referă la acest subiect
2. Alte informații Nu este cazul

Față de cele prezentate anterior, a fost elaborat prezentul proiect de **Lege modificarea și completarea Legii nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor, cu modificările și completările ulterioare** pe care îl supunem spre aprobare Guvernului.

MINISTRUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

Lia - Olgața VASILESCU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Tudorel TOADER

AVIZĂM FAVORABIL:

VICEPRIM-MINISTRU

MINISTRUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE

Paul STĂNESCU

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

Carmen - Daniela DAN

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Teodor - Viorel MELEȘCANU

MINISTRUL FINANȚELOR PUBLICE

Eugen Orlando Teodorovici

MINISTRUL DELEGAT PENTRU AFACERI EUROPENE

Victor NEGRESCU